

‘Oorlog’ van Jetse Batelaan is een ijzersterke komedie

JEUGDTHEATER

Oorlog

Theater Artemis TROUW 7 februari 2017

★★★★★

“Hoe lang moeten we nog?”, vragen de spelers halverwege de voorstelling smekend aan de man van de theatertechniek. Na een einde-loze reeks veldslagen zitten ze er echt hélemaal doorheen op het toneel. De een heeft een bloedneus die niet stopt, de ander staat emotioneel op instorten en de derde ligt buiten westen op een brancard.

Het decor ziet eruit als een ontploft huis, met trillende kastjes, ontploffende ballonnen en overal geknal en geknetter door omvallende spullen. Het is dan ook ‘Oorlog’ bij Theater Artemis. Oorlog met een onbekende vijand, tussen de spelers onderling én met het publiek in de zaal.

Regisseur Jetse Batelaan maakt vaak vreemdende voorstellingen, zet het publiek graag op het verkeerde been en tart het liefst alle theaterwetten. Soms levert dit briljant theater op, maar zijn geëxperimenteer kan ook irriteren. Het thema oorlog voor kinderen van zes-plus lijkt nogal riskant, gezien de oorlogen in het nieuws. Maar hij is er weer in geslaagd met succes een verrassende weg in te slaan: ‘Oorlog’ is een ijzersterke komedie.

Toneelspel, kinderspel en de actualiteit lopen dwars door elkaar heen in een ogenschijnlijke chaos die aan slapstick raakt. Dat begint al met het instortende decor, maar het komt vooral door de tragikomische speelstijl van de acteurs, die razend knap in en uit hun rol stappen. In het begin spelen Martin Hofstra, Tjebbe Roelofs en Willemijn Zevenhuijzen zoals kinderen die met Oudjaar net wakker zijn gemaakt en met knipperende ogen naar het vuurwerk kijken.

Tegelijkertijd spelen ze geloofwaardig dat ze acteurs zijn die met dit zware oorlogsthema in hun maag zitten en zich generen dat ze daar staan. Ze spreken twee talen, Nederlands en achterstevoren-Nederlands dat als een soort Oostblok-taaltje klinkt. De vele

veldslagen die volgen, waarbij de acteurs megafoons, stofzuigerslangen en lange stokken meezeulen, soms struikelend of op rolschaatsen, werken op de lachspieren. De kinderen in de zaal mogen er live oorlogsgeluiden bij maken en doen dat al even enthousiast.

Toch maakt regisseur Batelaan ook de ellende onder alle jolijt goed voelbaar. De hoge paal met schelle luidsprekers herken je haast ongemerkt uit films over de Tweede Wereldoorlog, en op een brancard ligt een gewonde te kreunen waar niemand zich om bekommert. Het is op het scherp van de snede, gaat heen en weer van oorlogje spelen naar serieuze, bloedige strijd, waaraan na ‘Veldslag 5387’ geen einde meer lijkt te komen.

De vraag “Zullen we gewoon afspreken dat we wat liever tegen elkaar doen?”, half huilend uitgesproken, is de allermooiste tekst. Maar daar ontstaat ook alweer ruzie over.

Anita Twaalfhoven

Acteurs stappen razend knap in en uit hun rol.